

Ticho & spol

DATABÁZA DIVADELNÝCH HIER

AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT NESMIE BYŤ POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍSMENNÉHO SÚHLASU AUTORA.

All right reserved.

Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť, ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.

Michal Ditte

Venuša v sieti

Leonor

Edgar

Klára

Edward

Levice, 2004

Edgarova izba v hostinci na poschodí. Šedé steny. Mierne doškriabané. Na určitých miestach náznak písmen alebo viet. Vľavo sú dvere, ktoré vedú na centrálnu chodbu. Na nich visí dlhý čierny plášť. V strede izby stojí stôl z masívneho dreva. Na ňom je petrolejová lampa, listy papierov a perá. Na pravo od stola je posteľ. Za stolom na zadnej stene je okno s úzkym parapetom. Pod ním je nízka komoda, na ktorej sú šálky a zopár tanierov. V rohu medzi oknom a dverami je nevelká piecka s kovovou kanvicou.

I.

Edgarova izba v hostinci na okraji mesta. Sedí za stolom. Píše. Oblečené má len vyblednuté spodky. Je bosý. Strapatý. Do tváre mu svieti petrolejová lampa. V posteli sú rozhádzané prestieradlá tak ako prestieradlá zvyknú byť rozhádzané po šialených snoch alebo po milovaní. Edgar píše. Pozerá do svetla lampy. Pod prestieradlami sa čosi hmýri. Hlava. Noha. Nahá žena. Klára. Počuť jej dych, smiech a jemný hlas...

Klára

Edgar. Edgar... počuješ?

Edgar píše.

Klára

Edgar?

Po chvíli...

Pán Edgar Allan Poe. Básnik!

Klárin smiech. Edgar si zapcháva uši. Sám pre seba šeptá, čo napísal.

Klára

Edgar!!!

Edgar

Ticho!!!

Kričí do tmy s rukami na ušiach ako zmyslov zbavený.

V izbe je ticho. Klára sa vtiahla do perín ako korytnačka, keď zacíti nebezpečie. Básnik opäť píše.

Klára

Pod perinou.

Edgar... je tu ticho. A tma. Z oboch mám strach.

Vystrčí hlavu a zmyselným hlasom útočí na básnikov chrbát.

No a keď mám strach, tak... hav, hav, hav... štekám a vrčím. Aby pominul.

Opustí posteľ a obtiera sa ako mačka o Edgarovo telo.

Alebo... čo najrýchlejšie nájdem silného muža... miau... a strach je preč.

Skočí späť do postele...

No tak, Edgar. Počúvaš ma...

Edgar

Kto do riti vlastne si. A čo robíš v mojej posteli!?

Klára

Zabudol. Ty si zabudol.

Edgar

Načo som mal zabudnúť?

Klára

Klára. Klá - ra. Si mi v noci povedal.

Edgar

V noci?

Klára

Prv než si šiel písať a tesne potom, ako si ma miloval.

Edgar

Tak sa aspoň obleč.

Klára sa zamotáva do plachiet.

Klára

Čím sa živíš?

Edgar

Cez deň nasadím... počkám na západ slnka a potom pišem. Niekedy nepočkám.

Klára

Vyrušila som ťa?

Edgar

Klamal by som, ak by som povedal, že nie.

Klára

Mám teda odísť?

Edgar

Bola si v hostinci a pila kukuričné víno. Sedela si vedľa toho chlapíka s harmonikou. Podišiel som k tebe a povedal...

Klára

Edgar Allan Poe. Básnik.

Edgar

Ako sa voláš?

Klára

Zabudli ste, pán Poe? Zabudol... tak budem teda Klára.

Klára sa stráca v perinách... rozplýva vo vzduchu.

Edgar

Je to vlastne jedno, zostaň keď chceš.

Edgar si ešte raz prečíta čo napísal a zhasína petrolejku. Je ráno. Opäť jedno kruté ráno pred krutým dňom, ktorým sa pre básnika začína noc – čas odpočinku. Napráva pokrčené prestieradlá, opráši vankúše a líha si spať.

II.

Na dvere básnikovej izby doľahnú niečie údery. Ticho. A znova. Ešte naliehavejšie, než predošlé. S básnikovým spánkom to však nepohlo. Dvere sa jemne pootvorila. Do krčmovej izby vojde pôvabná žena. Elegantné bordové šaty, vlasy decentne zopnuté, na hlave klobúčik. V rukách drží akýsi novinový plátok.

Leonor

Dobrý deň... Pán Poe? Nevyrušujem...

Leonor prejde po špičkách k básnikovej posteli. Skláňa sa k nemu. Akoby zabudla prečo prišla – nepokúša sa ho zobudiť. Len dýcha...

...Allan... Poe...

Básnik zodvihne hlavu, zaškúli na rannú návštevu. Prudko sa vyšvihne z postele, oblieka si košeľu, nohavice. Leonor sa ospravedlňuje a mierne baví.

Dobré ráno, pán Poe! Nevyrušujem?

Edgar

Dobré ráno... slečna...

Leonor

Leonor. A pani.

Edgar

Prepáčte mi ten neporiadok, ale nezvyknem prijímať ženské návštevy... takto na ráno.

Leonor

Je jedenásť hodín, pán Poe.

Edgar

Posledné zbohom noci...

Leonor

Prosím?

Edgar

Čo smiem ponúknuť dáme? Mám len čiernu kávu.

Leonor

Ďakujem. Nezostanem dlho.

Edgar

Tak...

Leonor

Tu bývate?

Edgar

Pár dní.

Leonor

Dva mesiace.

Edgar

Dajme tomu. Ale čo vás privádza. Určite nie ste z mestskej rady. Však nie ste?

Leonor

Predstavovala som si vás inak.

Edgar

Mňa? Predstavovala. Nezmýlili ste sa náhodou?

Leonor

Máte kratšie vlasy, ste nižší... ale oči, oči sú rovnaké.

Edgar

Tak dáte si tú kávu? Lebo ja áno.

Leonor

Včera som si v novinách prečítala jednu vašu báseň...

Edgar

V akých... a ktorú, ukážte.

Edgar vytrhne Leonor noviny z rúk, listuje v nich...

Aký úžasný deň. Vďaka bohu.

Leonor

Máte talent. Aj keď.. môj muž hovorí, že viac smútku, alkoholu a žien, než talentu. Tak teda, tu bývate.

Edgar

Viem, nie je to...

Nalieva si z kanvice do šálky čiernu kávu.

Leonor

Nemusíte sa ospravedlňovať. Sama som sem prišla. Udivuje ma len to, že tak blízko. Hneď naproti. Cez ulicu máme dom. Manžel je v mestskej rade, keby ste náhodou...

Edgar

Nie, ďakujem... Je doktor?

Leonor

Ako viete?

Edgar

Nie je to jedno? Kňaz, učiteľ, krčmár alebo doktor. Všetci kážu o morálke a ako lepšie žiť...

Leonor

Rozprávajte, pán Poe!

Edgar

Neviem... a o čom... mám rozprávať?

Leonor

O sebe. O svojich básňach...

Edgar

Si sadá za svoj stôl a pije zo šálky čiernu kávu.

Ja o sebe neviem rozprávať. Jediné, čo v skutočnosti viem, je...

Leonor

...písanie.

Edgar

Písanie. Prečo vás to tak zaujíma?

Leonor

Zaujíma ma všetko nové. Technika. Móda. Politika. Spisovatelia. Zaujíma ma však aj to, čo už ľudia považujú za staré.

Edgar

Váš manžel vie, že ste tu?

Leonor

Prečo sa pýtate...

Edgar

Toto je malé mesto a ako som si všimol, tak žena vášho postavenia, vzhľadom na oblečenie, slovný prejav, držanie tela a chôdzu, by nemala na poludnie navštevovať neznámych mužov na vykričanom mieste, ako je tento hostinec. Preto sa pýtam.

Leonor

Edward nevie, že som tu. No nemyslím si, že by sa o tom čochvíľa dozvedel.

Edgar

Provokácia je vaša prvoradá vlastnosť alebo nasleduje až po zvedavosti?

Leonor

Drahý pán Poe, ak si myslíte, že som sem prišla len kvôli tomu, aby som vyvolala pobúrenie v radoch tunajších obyvateľov alebo nebudaj chcela cielene a cielavedome provokovať svojho manžela, tak sa hlboko mýlite. Nie všetko je čiernobiele ako sa vy, básnici, domnievate. Bolo mi potešením...

Leonor smeruje priamo k dverám, ktorými vošla.

Edgar

Páčila sa vám?

Natŕča pritom pred seba noviny, ktoré Leonor priniesla...

Báseň.

Leonor

Pre koho ste ju písali?

Edgar

Žene, ktorú som miloval. Krásnu ženu. Vydatú. Miloval som ju.

Leonor

A ona?

Edgar

Nevedela o tom.

Leonor

Nevedela? Teda... nešťastná platonická láska...

Edgar

Tri roky som jej to chcel povedať. Tri roky som jej písal básne. Tri roky som ju ukladal na papier. Po kúskoch. Ale nikdy som sa neodvážil priblížiť. Dcéra priemyselníka a manželka lekárniky. Vzdelaná. Mlčanlivá. Bohatá. Každé ráno o siedmej sedávala na terase pri čaji a čítala. Potom predávala lieky v rodinnej apatieke. Do pol dvanástej. Tri roky som ju videl predávať lieky. Od ôsmej do pol dvanástej. A potom od jednej do tretej. A ja? Tri roky som nebol chorý. Ani chrípka, ani žalúdočné ťažkosti, či obyčajná nádcha.

Leonor

Celé tri roky ste milovali ženu, s ktorou ste ani len neprehovorili?

Edgar

Raz v lete, bolo čosi po dvanástej, sedela pri fontáne a čítala. Prisadol som si k nej. Na lavičku... zhruba tridsať metrov od fontány... tváril som sa, že čítam noviny a pozoroval som ju. Vtom mi niečo vrazilo do hlavy. Dopltil som na hru malých šarvancov, ktorí sa „bohvieprečo“ obhadzovali kameňmi. Keď som sa prebral stála nado mnou a ošetrovala mi ranu. Voňala materinou dúškou a šepkala mi, neviem čo, pretože mi stále pískalo v ušiach. A vtedy som jej povedal, že píšem básne a že som pre ňu niekoľko napísal. Daroval som jej rukopisy. Ona si prečítala pár riadkov, vstala, pozrela opäť na mňa a znova čosi povedala. Nespomínam si čo... Viac som ju nevidel. Stratila sa.

Leonor

Je to smiešne.

Edgar

Báseň?

Leonor

Táto chvíľa, lekárnikova žena, tri roky vypisovania... obrázok.

Obaja chvíľu mlčia. Edgar začal čosi písať na papier.

Čo to robíte?

7. STRANA VYŇATÁ!

Edgar

Intuícia... holá intuícia.

Leonor

Pán básnik. Vaša intuícia vám snáď našepkáva, že muž skutočne miluje iba vtedy, keď píše žene verše, denne nosí do postele kvety a zasypáva ju bozkami? A ľahostajnosť je výsadou mužov, ktorí nie sú schopní plniť ženské túžby a ktorých nezlomí žiadna vášeň, pretože celé dni venujú práci a majú snahu svoje manželky zabezpečiť neskutočným majetkom, aby im nič nechýbalo? Čo také by ste mohli ponúknuť vy svojej žene?

Edgar

Ja nemám... ženu.

Leonor

Ale keby ste mali. Bývali by ste tu? V hostinci?

Edgar

Neuvažoval som o tom.

Leonor

A keby prišli deti. Tiež by ste ich držali tu. Medzi prostitútkami, ožranmi, luzou... Čím by ste sa živili? Pisali by ste do novín? Za básničku dolár?

Edgar

Pretože vaše deti vyrastajú v noblese a majú všetko, načo si len pomyslia...

Leonor

Ja nemám deti...

Leonor sa otočí k oknu.

Edgar

Ale keby ste... nemáte?

Leonor

To je jedno. Netýka sa vás to.

Edgar

Samozrejme. Prepáčte...

Odpije si z kávy. Píše.

Leonor

Po chvíli mlčania a zvesených hláv.

Keď som čítala vašu báseň v novinách, spomenula som si na deň, kedy som sa vydávala za Edwarda.

Edgar

Poznali ste sa dlho?

Leonor

Temer štyri dni. Rodinná záležitosť.

Edgar

To mi je ľúto.

Leonor

Nemá prečo.

Opäť akoby sa strácala v tabuli skla Edgarovej izby.

Rodičia to tak chceli. Nenávidela som ich zato a chcela som utiecť z domu... Potom sa objavil v hale. Stál tam v čiernom smokingu a hoci vyzeral mlado, v ruke držal paličku a cylinder. Mladý doktor. Bol smiešny a pritom, ten jeho pohľad... nedalo sa mu uniknúť. Mala som pocit, že mi číta každú jednu myšlienku, ktorá preletela hlavou, ale aj tak bol hrozne smiešny. Rozosmiala som sa. Mama ma potiahla za sukňu a on... rozosmial sa tiež. Ako keby pochopil, rozstrapatil si začesané vlasy a uvoľnil golier, čo ho musel neskutočne omínať. Páčil sa mi. Nepoznala som nikoho podobného. Čo by mi bol učaroval na prvý pohľad. Bol naozajstný... muž. Veľa toho vedel. Rozprávali sme sa. O všetkom. Neverila som, že sa žena môže tak rýchlo zamilovať. Milovala som ho a zaumienila si, že budem dobrá manželka, že vždy budem s hrdosťou stáť po jeho boku. A keď príde dieťa, budem dobrá matka. Snívala som o rodine. O nás dvoch. O našom synovi a dcére. O výletoch na vidiek. O záhrade s hojdačkou.

Edgar

Tiež často snívam. Nič prízemné. Sláva. Uznanie. Vlastná kniha - zbierka básní alebo poviedok. Podkrovný byt, s jednou obrovskou izbou a obrovskou posteľou.

Leonor

Na sny som zostala sama. Nepripúšťam si, že by sa v nás niečo výrazné zmenilo. Len sme sa začali v sebe strácať. Edwardova práca do noci. Prvá noc v perinách osamote. Potom druhá. Desiata. Zvyk. Pravidlo. Dodnes rozostieľam aj druhú stranu postele, keby náhodou...

Edgar

A báseň? Akú úlohu zohráva moja báseň?

Leonor

Sadá si veľmi blízko k básnikovi.

Spočiatku, keď zaspával osamote v pracovni s rozčítaným almanachom v náručí, zdalo sa mi to roztomilé. Čakala som v posteli a dúfala, že mu budem chýbať... Potom som zišla dolu. Sadla si oproti nemu a pozorovala ho. Ako roky plynuli, prestala som čakať, dúfať i schádzať. Až teraz, ako som si prečítala v novinách báseň, istého Allana Poe, sa mi vybavili spomienky.

Edgar

Jedna obyčajná báseň, istého Allana Poe, oprášila staré spomienky madam Leonor?

Leonor

Zabudla som na toľko vecí. Nielen snívať o rodine, vidieku, či záhrade s hojdačkou, ale aj na to, aké jedlo Edward nemá rád alebo kedy sa ma naposledy spýtal načo myslím. Zabudla som, aké to je byť zasypávaná nežnosťou a pohľadmi... Nevieť si spomenúť.

Hľadá na Edgara.

Edgar

Tak ako ja si neviem spomenúť na to, čo mi povedala lekárnikova manželka, keď dočítala rukopis.

Leonor

Áno... Oči. Oči máte rovnaké. Celou cestou sem, som si predstavovala presne takéto oči.

III.

Edgar píše. Číta. Škrtá. Opäť píše a číta, škrtá. Zahadzuje. Píše. V posteli sa mrví Klára. Je nahá. Klára ustrnie v pohybe. Hľadá na básnika. Edgar sa otočí a pozerá na ňu.

Klára

Kde sme sa len my dvaja mohli vidieť?

Edgar

Tak to teda naozaj neviem...

Klára

Rozmýšľaj. Ty si básnik. Keď nevieš, tak si vymysli.

Edgar

Tvoju tvár poznám. Nepamätám si však tvoje telo. Nepoznám ani prsia, ani nohy, či chrbát...

Klára

A vôňa? Ani vôňa ti nič nehovorí?

Edgar

Viem len to, že som ťa nevidel v hostinci pri harmonikárovi a kukuričnom víne. To bol niekto celkom iný.

Klára

Niekoľko úplne iný, Edgar. Úplne, ale úplne iná žena. Bol si skrz na skrz opitý a tá žena bola obyčajná štetka.

Edgar

Ani na tú si nespomínam... na nič okrem toho vína a harmonikára.

Klára

Veď si ani nemáš načo spomenúť. Keď si jej povedal, že si básnik... bolo jej všetko jasné a utiekla.

Edgar

Prečo by mala utekať...

Klára

Za niekým kto by jej aj zaplatil. Peniazmi. Nie slovíčkami. Preto utiekla.

Edgar

A ty? Prečo neutekáš...

Klára

Somárík... Pretože sa s tebou chcem milovať! Dlho.

Edgar

Zadarmo?

Klára

Povedala som snáď: ďalší, prosím... poď! Vychladne ti posteľ.

Edgar

Takto skoro. Veď nie je ani polnoc.

Postaví sa a prechádza k oknu.

Klára

Niečo sa deje... si ďaleko.

Edgar

Malo by sa niečo diať?

Klára

Neviem... v noci bývajú zvuky výraznejšie, tiene strašidelnejšie a celodenné zážitky strácajú jasné črty... skresľujú sa a vytvárajú zvláštny dojem, predstavy, ktoré sa potom premietajú do snov. Ty však nechceš snívať o nejasných zážitkoch uplynulého dňa...

Edgar

Nie. Nechcem.

Klára

Tak kam teda pozeráš?

Edgar

Nikam!

Klára

Edgar! Po polnoci sa mením na púpavu... tak už poď.

Edgar odkladá pero, vyzlieka sa a líha si do postele ku Kláre. Bozkáva ju... zvierajú celou silou... zamotávajú sa do perín.

S tou púpavou, to bol len žart. Nemusíš sa ponáhľať.

Obaja na seba pozerú a nepričítne sa smejú. Perina sa trasie. Posteľ vŕzga. Smiech ustáva.

IV.

Pod perinou akoby ožíval nejaký zvláštny tvor. Nespokojný. Netrpezlivý. Je ním básnik, ktorý sa nevie prinútiť k spánku, hoci do izby v hostinci už dávno preniká cez okno slnko. Vytrháva sa z perín a sadá za stôl. Píše. Z postele naň hľadí Klára. Spoza chrbta. Básnik cíti jej dych. Tlkot srdca. Jej vôňu. Zавše sa za ňou otočí. Ona sa len usmeje. Desivo úprimne. Edgar píše. Do dverí vstúpi Leonor. Bez klopania. Zostáva stáť pri dverách. V rukách má prútený košík a v očiach netrpezlivosť.

Leonor

Máte ešte tú čiernu kávu, pán Poe?

Prekvapený Edgar intuitívne skrýva rukou napísané.

Edgar

Samozrejme.

Vstáva od stola a šramotí s kanvicou. Leonor stojí stále pri dverách.

Leonor

Je prekrásna.

Edgar

Prosím?

Obracia sa smerom k posteli, kde ešte pred chvíľou ležala nahá Klára.

Prepáčte, ale...

Leonor

Báseň. Nepovedala som vám to. Včera.

Edgar

Vďaka.

Leonor

Priniesla som vám dnešné noviny, čosi z našej kuchyne a zopár kníh... myslím si, že vám pristanú.

Ukladá knihy na stôl... všimne si pritom rukopis.

Edgar

Ďakujem, ale nechápem...

Leonor vezme do ruky papier. Číta. Edgar ju spozoruje...

Ešte nie...

...a vytrhne jej papier z ruky.

Leonor

Aj v divadlách majú taký zvláštny zvyk. Keď som sedela na jednej skúške – volajú ju generálka – bola som nadšená a začala som tleskať. No a dáma nedáma, mali ste počuť aké slová sa ozývali z javiska. Na tri romány... Vy umelci ste podivní. A pritom obdivuhodní...

Upriamuje pozornosť späť na rukopis.

To je tá včerajšia skica?

Edgar

Nerád by som vás sklamal... prosím, vaša káva.

Podáva šálku na stôl a upravuje stoličku. Leonor si sadá.

Leonor

Už ste počuli o tom, čo sa stalo dnes nad ránom v hostinci?

Edgar

Tu v hostinci sa niečo stalo...? Otehotnela polovica dievčat...

Leonor

Určite to nie je smiešne...

Odpije si zo šálky. Edgar fajčí.

Takmer ubili na smrť nejakého neznámeho mladíka. Nevie sa kto to je... ale býva tu v hostinci. Nasťahoval sa pred dvoma mesiacmi, zhruba v tom istom čase, ako aj vy. Prišiel odniekiaľ z juhu.

Edgar

Kto nemá v láske neznámych z juhu?

Leonor

Miestni...

Edgar

Dôvod?

Leonor

Neviem... započula som to len v obchode. Náhodou. Zázračne to však utíchlo, keď som vyšla spoza regálu. Vraj obťažoval jedno dievča.

Edgar

Obťažoval dievča z hostinca? Veď to robí väčšina tunajších mužov.

Leonor

Hovorí sa, že ju vo svojej izbe pri milovaní úplne zničil a dievča na chodbe zamdlelo... on si vraj k nej sadol a kreslil. Bola temer nahá, v bezvedomí a on ju kreslil. Vyvliekli ho pred hostinec a dobili. Leží teraz u manžela v ordinácii.

Edgar

A dievča?

Leonor

Nebola v bezvedomí. Len zaspala. Od únavy.

Edgar

Máte tu zvláštne zvyky. A zvláštny význam slova „obťažovať“. Mali by ste odísť... madam. Toto nie je miesto pre vás. Nepatríte sem.

Leonor

Nepatrím...? Som tu dobrovoľne.

Edgar

Viete, že tak som to nemyslel. Lahko sa môže stať, že si vás zmýlia a môže dôjsť k zbytočným problémom... samozrejme prehánam. Ale predsa len, napriek vášmu odhodlaniu, mohli by ste mysliet na svoju povesť. Nepoznáte ľudí? Urobia z komára somára...

Leonor

Keby ste vy videli vchádzať a vychádzať ženu, ako som ja, z podobného domu, čo by ste si mysleli? Odsudzovali by ste ma?

Edgar

Nikdy sa nezaobieram súkromím iných ľudí. Pozorujem ich zvyky, návyky, pohnútky, motivácie, či konanie v situáciách... ale nevyvodzujem z toho uzávery určené pre klebety, či fámy. Pretavujem všetko cez seba, značím a potom ukladám na papier. Mnohí by sa v mojich básniach a poviedkach našli. Neodsúdil by som vás. V najhoršom prípade len... prepáčte za výraz... použil a vsadil do príbehu niekoho úplne iného. Možno.

Odpíje si zo šálky...

Nijako to však nemení na veci daný fakt, že sem nepatríte a že máte odísť... madam.

Leonor

Ale ja nechcem odísť... bála som sa.

Edgar

Vy a bála?

Leonor

Ľudia sa zvyknú báť o svojich priateľov. Vlastne, sama neviem čo to bolo. Strach? Alebo skôr nepokoj... neviem. Jednoducho som nevedela, že v hostinci býva viac neznámych mužov, ktorí skicujú svoje obete.

Edgar

Vy ste mali strach o mňa? O mňa sa nemusíte báť... ja už mám ťažké obdobia dávno za sebou.

Leonor

Ste si istý, že úderom kameňa do hlavy sa ukončili vaše zlé roky?

Edgar

Nie. Tie sa skončili len pred pár mesiacmi. Možno vtedy, keď som prišiel sem. Alebo vtedy, keď som musel opustiť univerzitu a nastúpil do armády...

Leonor

Boli ste v armáde?

Edgar

Viete si to predstaviť?

Leonor

Pokiaľ viem, tak z armády sa neodchádza len tak, pre nič za nič... dezertovali ste?

Edgar

Nie. Neušiel som. To vojaci si na mňa nevedeli zvyknúť. Museli mať vo veciach jasno, všetko presne a včas. Mne ale prekážala organizovanosť,

uniformnosť a poriadok. Nebolo to však z mojej strany zámerom, ale prirodzenou reakciou. Veliaci dôstojník mal len tri možnosti. Buď ma na mieste zastrelí, alebo zatvorí na samotku do konca života. Prvú vylúčil a tak ma zavrel. Po pár dňoch sa však zľutoval alebo naopak, pomohol si... využil tretiu možnosť a vyrazil ma z pluku. Presnosť a poriadok nie sú mojimi silnými stránkami.

Leonor

V tomto je Edward majster. Každé ráno vstáva o šiestej. Ranná prechádzka a raňajky. Vždy o ôsmej. Práca. Obed o jednej. Práca do piatej a večera. O šiestej. A večerná prechádzka. Čítanie almanachov a encyklopédií. Spánok. Presnosť. Systém. Organizácia. Ako na vojne... veľmi podobné. Ani ja sa zrejme nedokážem prispôbiť... Vrátili ste sa potom domov?

Edgar

Chcel som. Spočiatku. Ale zostal som v Bostone. Temer štyri roky.

Leonor

Tam ste spoznali lekárnikovu ženu...

Edgar

Áno... a skončil som s kameňom v hlave... vďaka ktorému si na ňu nemôžem spomenúť. Ani na jej posledné slová. Odtiaľ som sa vrátil domov. Aby som zabudol. Alebo, aby som si spomenul? Neviem... Odmalička som však nebol domased. Stále ma ťahalo čosi zvláštne preč. A tak som tu. Napriek vašim obavám – živý a zdravý.

Obaja si odpijú z kávy. Edgar si pripaľuje ďalšiu cigaretu. V miestnosti je ticho. Leonor má v očiach diaľku...

Edgar

Načo myslíte, Leonor?

Leonor

Vybavil sa mi jeden obrázok... Pár dní po tom, ako sme sa sem presťahovali, mi Edward urobil čaj. Vlastnoručne. Teraz už na to máme hromadu slúžok. Usadil si ma ku stolu a rozprával. Veci, akoby od počiatku. Akoby sme sa nepoznali. Rozprával mi o rodine, prvých láskach, o škole, o prvých pacientoch, o hodine pitvy, na ktorej ako prvý odpadol... mala som pocit, že mi chce niečo dôležité povedať, ale nie. Nepovedal nič. Nič, čo by ma malo prekvapiť alebo zaskočiť. Vtedy ešte fajčil. Zapaľoval si a držal cigaretu presne tak, ako vy. Vy ste však ľavák...

Edgar

Bohužiaľ. Snažili sa ma preučiť, ale nepodarilo sa. Je to vraj diablove znamenie.

Leonor

Ľaváci majú sklony k umeniu. Ale napokon, aj umelcov ľudia vnímajú ako stelesnenie diabla. Skresľujete skutočnosť. Intuitívne a umelo vkladáte ľudí do rôznych, niekedy až nereálnych situácií...

Edgar

Mýlia sa tí, čo si myslia, že vidíme svet čiernobielo. Že slová v poézii sú náhodne, či čisto intuitívne vyskladané. Všetko má svoju logiku a pravidlá. Nič, čo je v básni, v poviedke alebo v románe, nie je len tak.

Leonor

Leonor vstáva od stola.

Keď som si v novinách prvý krát prečítala vašu báseň prežila som taký silný pocit... ktorý prežívam pri každom jej ďalšom čítaní. Deviatom, desiatom... vždy ho mám. Naivne som si myslela, že ste ju písali pre mňa. Možno som sa len o tom sama nasilu presviedčala... a asi sa vám to bude zdať smiešne... moje presviedčanie sa, ma nesmierne upokojovalo.

Edgar

Chcel by som vás klamať a povedať, že bola...

Leonor

Musela som vás nájsť, keď som sa dozvedela, že ste tu. Tak blízko. Musela som vidieť človeka, ktorý ma nevedomky pohladil... Už vtedy ste sa mi stali veľmi blízkym... a sama neviem pomenovať ako veľmi...

Edgar

Ja to už nedokážem... zrejme to ani nie je možné, prežiť nespočetne krát ten istý pocit, s ktorým som báseň napísal. Možno, by som potom už nič iné nemohol vytvoriť. Niekedy sa však vraciam späť a čítam svoje staré verše. Ale je to len spomienka. Okamih. Niekoľko minútový okamih života. Alebo len jeho odraz... komentár k tomu, čo raz bolo. Nemá to už ani svoju silu, ani energiu. Zmizlo to. Vyprchalo, aby sa zrodilo čosi nové... určené inému človeku, za úplne iných okolností a v úplne inom čase... i keď, poučený a poznačený predošlým pocitom... tak nehmatateľným... prudkým, šialeným a zároveň nevysvetliteľným, bezhlavým, či spaľujúcim.

Leonor

Láska...

Zvonka sa ozvú zvony veže. Leonor akoby sa zahabnila. Prudko a bez slova opúšťa Edgarovu izbu. Básnik len meravo sedí a hľadá na dvere, ktorými odišla. Po chvíli zoberie do ruky pero a píše...

Onedlho sa však dvere otvorí... vrátila sa...

Možno bola chyba v tom, že som sa snažila všetky pocity pomenovať. Že som chcela mať vo všetkom jasno. Všetko vo vnútri usporiadané a zaradené. Možno som sa tomu poriadku, systému a organizovaniu vecí, činností a dokonca aj pocitov predsa len prispôsobila... a temer nič za posledné roky neurobila bezhlavo, inštinktívne, pudovo... spontánne a žensky. Možno som iná... prevrátená na ruby... veľmi potichu, plynulo, postupne... tak, že som si to ani neuvedomila. Ja som sa vlastne za celé tie roky s Edwardom ani raz nepohádala. Ani jediný raz. A pri všetkom tom zdôvodňovaní, utvrdzovaní a pomenúvaní sveta, v ktorom som sa ocitla, som nič nemala skutočné... navzdory všetkým tým vyslaným signálom som nedostala späť ani len jediný ich odraz... akoby to celé bolo zbytočné a prázdne.

Edgar

Tak teda, ani vy ste ešte skutočne nemilovali...

Leonor

Nie. Milovala som. Tak ako ste povedali... šialene, bezhlavo, prudko... ale čím viac som chcela patriť tomu druhému, tým viac som bola osamelou. Čím väčšia vášeň, tým menší odraz. Podobne, ako aj vy a lekárnikova žena... ...mohli by ste napísať tisícky zamilovaných veršov... a ani tak by neprenikli cez hrubý pancier... ani tak.

Edgar

A k vám, by slová prenikli? Slová... z druhého brehu? Veď vy tiež máte svoj pancier.

Leonor

Každý máme ten svoj... aj ja. Dokonca aj vy, pán Poe. Ani by ste neverili, aký hrubý.

Leonor odchádza. Básnik píše.

V.

Z perín sa vyvečie nahá Klára. Prejde k stolu a sadne si naň. Z košíka vyberie jablko. Hlasno chrúme. Hlasno vychutnáva. Edgar si ju nevšíma. Píše na papier. Klára chrúme ešte hlasnejšie a ešte hlasnejšie vychutnáva. Edgar vstáva od stola. Podíde k oknu...

Klára

Kam hľadiš, básnik?

Edgar

Von...

Klára

Cez okno hľadiš?

Edgar

Cez okno.

Klára

A čo je vonku?

Edgar

Ulica je prázdna. Je málo hodín. Ľudia prichádzajú do hostinca až podvečer.

Klára

Ty však nehľadiš na ulicu.

Edgar

Nie...

Klára

Práve schrúmala aj posledný kúsok jablka. Hovorí s plnými ústami...

Ty hľadiš von oknom do náprotivného okna. Však mám pravdu?

Edgar

Máš úplnú pravdu.

Klára

Silne preglgne sústo...

Ale v ňom nevidíš nič.

Edgar

Nič.

Klára

Strácam sa ti, Edgar.

S Edgarom to však ani nepohlo...

Pozri, som úplne nahá. No, tak sa pozri. Nemusíš dlho. Aspoň na chvíľku. Edgar! Alebo už nechceš vedieť kto som... aké je moje meno a kde sme sa my dvaja vlastne videli?

Edgar

Bude pršať.

Klára

Ako vieš?

Edgar

Vidím. V okne sa odráža obloha. Sú na nej ťažké čierne mraky. Bude pršať. Aspoň dva dni.

Klára

A inak...

Edgar

Inak nič. Stále nič. Okno je zatvorené.

Klára

Nesmelo.

Páči sa ti...?

Edgar

Neviem... niečím mi učarovala.

Klára

Páči sa ti viac než ja?

Edgar

To je úplne iné... nemôžeš to pochopiť. Iné ako čokoľvek predtým. Mrazivé. Netrpezlivé a trochu to svrbí.

Klára

Ale... keby si sa na mňa pozrel, tak by to možno pominulo. Tak sa pozri. Odlož si to na zajtra. Alebo aspoň na večer. Vklázneme do postele a...

Edgar

...ty zase zmizneš. Ako vždy. Stratíš sa mi.

Klára

Tento krát nie. Sľubujem.

Edgar však neodvracia tvár od okna.

Čo na nej vidíš?

Edgar

Vravím ti, že neviem. Keby som to vedel...

Klára

A možno ti jej je len ľúto.

Edgar

Nie je mi jej ľúto.

Klára

A je vydatá. Za doktora.

Edgar

Viem...

Klára

Sám si sa pred rokmi zaprisahával, že vydaté ženy budeš obchádzať na sto krokov. Spomínaš... lekárnikova žena... a...

Edgar

Ešte mi niečo pripomeň...

Klára

Chcem sa s tebou stále milovať. Zamotávať do perín...

Edgar

Odstupuje od okna, vyzlieka sa a ukladá do postele.

Dnes nie... daj mi pokoj.

Klára zostupuje zo stola a sadá si na stoličku. Vyberá ďalšie jablko a hlasno chrúme. Edgar spí. Alebo len premýšľa so zatvorenými očami. Klára chrúme. Edgar zaspáva...

VI.

Edgar sa prebúdzá. Je neskorý podvečer. Z ospalosti ho preberie niečo jemné zakašľanie. Zbystří pozornosť a hľadá do šera miestnosti. Na stoličke, kde sedela Klára, sedí teraz muž v stredných rokoch. V ruke má paličku. Hoci na seba zakašľaním upozornil, tvári sa akoby v izbe nebol.

Edgar

Pane, prepáčte... smiem sa spýtať?

Edward

Máte to tu dosť malé. Taký veľký muž v tak malej izbe v hostinci. Mali ste si prenajať byt na Obchodníckej ulici. Sú tam slušné byty. Za slušné sumy. Istú dobu som tam býval. Ale to už bolo dávno...

Edgar

Neprekáža mi izba v hostinci. Je tu celkom príjemne.

Edward

Príjemne?

Edgar

Áno. Večer tu spievajú ožratí vojaci, prostitútky sa nasprostasto smejú, hostinská nepríčetne vrieska, ale nadržanom všetko stíchne a počuť už len obcujúcich tlstých mužov svojich žien, ktoré o takom čase dávno spia. A ešte... hrané orgazmy mladých dievčat. Dostanú potom o niekoľko mincí viac. Vcelku príjemné. Ale určite ste sem neprišli kvôli tomu, či sa tu cítim dobre.

Edward

Chcel som vás len vidieť. A spoznať.

Edgar

To ma veľmi teší. Za posledné dni nie ste prvý. Prepáčte... Edgar Allan Poe. Básnik. Ruku vám však nepodám. Nemôžem vstať z postele.

Edward

To som nevedel, že ste...

Edgar

Básnik?

Edward

...ochrnutý.

Edgar

Ochrnutý? Nie. Len nahý. Úplne.

Edward

Aha... pochopiteľné.

Edgar

Prepáčte, že som taký smelý, ale usudzujem, že ste nesmierne vzdelaný a vážený muž. Nie je zvykom svoju neohlásenú návštevu najskôr ohlásiť

a potom sa zastaviť. Porozprávať. Vypiť čaj alebo kávu a odísť domov? A asi som prepočul vaše ctené meno pán...

Edward

Dozaista máte pravdu. Bolo by to prinajmenšom slušné. Musím sa však priznať, nemal som v pláne túto návštevu. Dá sa povedať, že som sem zabľúdil. Nepredvídane. Bol som, ako zvyčajne, na večernej prechádzke. Je to dobré na srdce a celkovú vitalitu... ale to nie je podstatné. Už som stál temer pred vchodom svojho domu, keď mi zišlo na um... spoznať vás. Bývate v našom meste už dva mesiace, píšete do novín, ste básnik... zaujímavé.

Edgar

Zaujímavé. Čo konkrétne?

Edward

Zaujímavé je to, vážený pane, že tu bývate ešte len dva mesiace a rozvírili ste stáročný prach konvencií a možno aj morálky tohto malého mestečka tak, ako už dávno nikto. Odhliadnuc samozrejme od neveselej, ale miestnymi občanmi akceptovanej, povesti hostinca pod nami... vraj za vami skoro ráno chodia šialené múzy a neskoro poobede odchádzajú strapaté, či zničené. Hovorí sa o davoch strapatých a zničených múz.

Edgar

Myslíte... Leonor? Alebo... Bože, neviem si spomenúť ako sa volala tá druhá...

Edward

Nechcem zachádzať do konkrétností. Ja nie som ani tunajší sudca a už vonkoncom nie zarytý puritán. Mňa to len fascinuje. A musím sa vám priznať – aj baví.

Edgar

Tak potom ste... advokát alebo bankár?

Edward

Neuhádli ste...

Edgar

Ach tak, my sme začali hrať hru na rébusy. Na farára nevyzeráte, dokonca ani na učiteľa... ste od polície?

Edward

Nie je až také dôležité kto som. Oveľa podstatnejší je v tomto prípade fakt, že ste spôsobili nevídaný rozruch a aj keď sa mi to za istých okolností zdá byť pozoruhodné, fascinujúce, či ako som už spomenul zábavné... bol by som nerád, keby na vašu – nazvime to „extravaganciu“ – doplatili nevinní.

Edgar

Nemyslím si, žeby som v sebe niesol akýkoľvek kus „extravagancie“. Sám seba pokladám za introverta. Veď ja temer ani nevychádzam von... aj keď sa dolu konajú bujaré večierky... sedím stále tu. A píšem. Akí nevinní by mali nato doplatiť?

Edward

Napríklad ten neznámy mladík, ktorého len šťastnou náhodou nezlynčovali, pretože nemiestne zaobchádzal s jednou „pohostinskou“ dievčinou. Zmýlili si ho s vami... Boja sa. Deti si vás na tabuľky kreslia ako diabla. Ženy o vás snívajú. Tých je väčšina. Tie ďalšie sa kropia svätenou vodou, keď čítajú vašu báseň v novinách. A muži radšej pijú. Keď nepijú – zovierajú päsť a zaprisahávajú sa, že keď sa dotknete ich žien, tak vás zabijú.

Edgar

Chcete mi nahnať strach?

Edward

Bože chráň! Pán Poe...

Vstáva zo stoličky a pomaly odchádza k dverám.

Ste nesporne zaujímavá osoba a bol by som nerád, keby sa vám čokoľvek zlé prihodilo. Moja úcta.

Edwar odchádza. Zatvára dvere. Edgar si zapalaťuje cigaretu. Vstáva z postele a nalieva si kávu z kanvice. Číta z hárkov papiera čo ležia na stole. Fajčí. Pije kávu a číta.

VII.

Nahá Klára znenazdajky vykukne spoza postele.

Klára

Takto ťa vidím rada. Keď si nahý. Fajčíš a piješ kávu. Vtedy si skutočný.

Vhupne do postele. Edgar sa postaví, navlečie na seba nohavice a košeľu... opäť sadá za stôl.

Už je chladno. Bude pršať. Vedel si to? Samozrejme, že si to vedel. Už poobede si to vedel. Poď sem, Edgar. Zohrejeme sa. Spolu. Bude to dlhá a upršaná noc, prečo si ju nesprijemniť. Edgar! Počúvaš ma?

Edgar píše. Kláru vôbec nepočúva.

Keby si ku mne vliezol a miloval sa so mnou až do rána, zabudla by som na tú elegantnú dámu, možno by som aj prestala žiarliť... a možno by si sa dozvedel aj to, načo si už roky nedokážeš spomenúť...

Edgar

Môžeš už prosím ťa zatvoriť hubu?

Klára

Čo píšeš?

Edgar

Pýtaš sa, ako keby si to sama najlepšie nevedela...

Klára

No neviem... preto sa ťa pýtam.

Edgar

Zrazu nevieš...

Klára

Ako to mám vedieť, keď myslíš na niekoho úplne iného.

Edgar

Tak potom spi. Alebo zmizni.

Klára sa vkladá do perín. Prehadzuje sa. Podchvíľou sa tvári, že spi. Kontroluje Edgara. Ten píše. Usilovne. Klára zaspí. Edgar stále píše. Čoraz usilovnejšie. Neskôr vstane a podíde k oknu. Pozerá von. Sadne si do okna na parapet a zaspí.

VIII.

Na dvere básnikovej izby doľahnú niečie údery. Ticho. A znovu. Len o čosi naliehavejšie. Edgar tvrdo spí. Do miestnosti vojde Leonor. Jemne pribuchne dvere. Pozoruje básnika. Dlho. Potom vezme kanvicu a zalieva kávu. Básnik stále spí. Leonor vyberá z tabatierky cigaretu. Pripaľuje si. Potiahne a rozkašle sa... Edgar spozornie. Leonor objaví rukopis. Číta. On ju potajomky pozoruje. Ona si sadá a číta ešte pozornejšie. Fajčí.

Edgar

Dobré ráno... Leonor.

Leonor

V panike.

Dobré ráno, pán Poe... chcela som len...

Edgar

Páči sa vám?

Leonor

Chcela som sa ospravedlniť. Určite som vás priviedla do rozpakov. Sama sa toho všetkého desím a... každopádne by som bola rada, keby ste mohli na náš posledný rozhovor zabudnúť... len toľko... zbohom...

Snazí sa uniknúť...

Edgar

Pýtal som sa na báseň...

Leonor

Nedočítala som ju. A ešte jej chýba názov. Nemala by som...

Edgar

Je pre vás...

Leonor váha medzi dvermi a rukopisom. Zhlboka sa nadýchne, podíde ku stolu a číta. Edgar napäto čaká. Leonor číta. Edgar čaká. Leonor sa rozplače. Edgar ju chytí za ruku...

Leonor

Ste si vedomý toho, čo práve robíte, pán Poe?

Edgar

Myslím si, že áno...

Leonor

Je to zvláštne. Celý čas túžim po dotyku, ktorý by ma do nitky spálil. Predstavujem si ten okamih... teším sa naň a teraz? Akoby som nevedela čo so sebou. Rozum velí „dost“... uteč, ale ja to nedokážem.

Edgar

Tak zostaňte...

Leonor

To je druhý hlas, ktorý počujem... a potom myslím na Edwarda... Na to, či to nebola aj moja vina... moje zaprisahávanie sa, že už nikdy viac nezídem do pracovne, neprikryjem ho dekou a nedám bozk na dobrú noc... či sa to celé nedalo zvrátiť...

Edgar

Osobne si myslím, že to nebolo možné. Ale napriek tomu, asi mi neuveríte, rozumiem vám...

Chce sa vzdialiť... ona ho zadrží.

Leonor

Písali ste ju skutočne pre mňa? Je moja?

Edgar

Mal som neustále pred sebou vašu tvár.

Leonor

Moju tvár...

Básnik jej jemne prechádza prstami po tvári. Kopíruje jej spustené vlasy, líca, bradu...

Edgar

Ruka sa mi triasla... srdce mi bilo až kdesi v ušiach... dych sa mi čoraz väčšími skracoval... a celý ten čas som sa pokúšal zabudnúť nato, že patríte... niekomu inému... už navždy. Sám si uvedomujem celú tú absurdnosť. Čoraz viac... ste predou mnou stáli nahá, s rukami ovisnutými od vyblednutých citov a oblečená len do slov... značil som si vás... celý čas som si vás zapisoval na papier a tým viac do seba... vedel som, že keď vám podám rukopis, vstanete a už nikdy viac sa nevrátite, no nemohol som si vás nechať pretiecť pomedzi prsty...

Leonor

Pomedzi vaše prsty... ktoré mi na šiji spôsobujú zimomriavky... veľmi vám chcem povedať, aby ste s tým okamžite prestali, nie preto, že by ma to bolelo alebo ubližovalo... práve naopak... nepoznám to a preto ma to desí.

Edgar

Chcem si zapamätať vašu tvár...

Leonor

Cítim sa ako socha, ktorú umelec tvaruje... socha, čo nemôže vykriknúť, vydať zo seba jediného slovka...

Edgar

Čo by ste vykričali, Leonor...

Leonor

Nemusíte to počuť... zdatný sochár vie, čo má jeho socha hovoriť. Vloží slová do jej očí, na jej pery... vy predsa viete čo hovorím... povedz to, Edgar. Nemôžeš donekonečna mlčať. Potom budú mlčať aj tvoje sochy...

Edgar

Bojím sa to vysloviť... určite by som to pokazil.

Leonor

Pokazil?

Edgar

Pokazil by som všetko to, čo som ti napísal. Nikdy to tak nebude možné vysloviť.

Leonor

Tak potom radšej nič nehovor...

*Leonor sa stráca v Edgarovom pohľade a dotykoch
...zaklopanie... dvere sa náhle otvárajú. Do miestnosti vchádza Edward.
Chvíľu zostáva stáť vo dverách.*

Edgar

Prepáčte, pane, ale dnes skutočne nie je vhodná chvíľa...

Leonor

Edward?

Edward

Chcel som vám, pán Poe, len oznámiť... aby ste boli v strehu. V meste sa chystá čosi veľké. Ulice sú prapodivne prázdne. Okná pozatvárané a deti poslali zo školy domov. Je dusno. Možno sa vám zdá, že je to dôsledok prichádzajúcej búrky... ale jeden nikdy nevie. Leonor? Budeme ťa čakať s obedom. Nemeškaj. Moja úcta, pán Poe. Leonor?

Edward odchádza.

Edgar

To bol...

Leonor

Áno. Musím ísť... za ním. Hneď teraz. Musím! Nedá sa donekonečna mlčať a skrývať hlavy do piesku...

Edgar

Leonor...

Leonor

Nie. Mlč... nepokaz to, prosím. Rozumieš mi, Edgar?

Edgar

Samozrejme, že rozumiem...

Leonor

Skutočne?

Edgar len prikývne.

Edgar

Budem čakať.

Leonor je už vo dverách. Vráti sa k básnikovi, vezme si rukopis, ktorý Edgar drží v ruke...

Leonor

Dovidenia... Edgar.

Leonor odchádza...

IX.

Edgar sa ukladá do postele. V nej čaká všadeprítomná nahá Klára.

Klára

Ty vieš, že sa viac nevráti? Išla za ním. Chvíľu budú mlčať. Potom prehodia zopár zdvorilostných slovíčok, dostanú sa k jadru veci, poplačú si a uzavruť mier. Ona viac nepríde a teba poženú z mesta. Aké jednoduché.

Edgar

Buď ticho...

Klára

Prečo mi neveríš?

Edgar

A prečo by som mal... od začiatku mi zatajuješ mnohé veci, ktoré boli donedávna pre mňa dôležité...

Klára

Boli dôležití? A už nie sú?

Edgar

Nie...

Klára

Pán básnik sa nám skutočne zamiloval? Zabudni na ňu, Edgar. Tá sa už nevráti. Nemá sa prečo vracaf. Má, čo chcela... zobrala si tvoje dotyky. Tvoje slová... nevráti sa! Ale nemusíš sa báť... nezostaneš sám... máš tu mňa a ja sa budem k tebe vždy rada vracaf... vždy sa budem chcieť s tebou váľať v perinách. Až do rána. Vždy sa budem rada pozeraf ako chodíš po izbe nahý a píšeš o mne básne. Mám rada tvoje verše... keď myslíš na mňa, máš prekrásne verše...

Edgar

Klára?

Klára

Prosím...

Edgar

Voláš sa Klára?

Klára

Spomínaš si na moje meno? Robíš pokroky, Edgar.

Edgar

Strať sa...

X.

Tmavá noc. Vonku leje ako z krhly. V Edgarovej izbe svieti lampa. Básnik netrpezlivo chodí po miestnosti... Zavše sa pristaví pri okne. Pozerá von. A znovu chodí... Po chvíli vletí do miestnosti premočená Leonor...

Edgar

Čakal som. Bola si dlho. Temer celého ma to rozožralo... strach, žiarlivosť... myšlienka, že už nikdy viac sa nevrátiš... Hľadal som ťa v oknách, ale nenašiel...

Leonor

Rozprávala som sa s Edwardom... Musíš opustiť toto mesto, Edgar. Ihneď!

Edgar

Musím? Vieš, čo hovoríš? Povedala si mu všetko?

Leonor

On rozprával viac než ja. O všetkom vedel. O mojich pochybnostiach. O zlámanej vášni i túžbe. Možno nevedel. Len tušil...

Edgar

Plakala si...

Leonor

Nie. Neplakala. Dážď vonku je silný. Neubránila som sa...

Edgar

Niečo sa stalo, Leonor. Cítim to. Vidím... ti to v očiach.

Leonor

Spomínaš si na náš prvý rozhovor?

Edgar

Bolo to len nedávno, tak hádam áno...

25. STRANA VYŇATÁ!

Edgar

A on?

Leonor

Leží na diváne a plače. Silný muž, ktorého som milovala a ktorý ma celé tie roky bez mihnutia oka klamal, leží na diváne a plače, ako malý chlapec... povedal, že ma stále miluje, že nikdy neprestal. Viem, že na mojom mieste by mnohé ženy zbalili deti, kufre a odišli niekam ďaleko... hlavne, čo najďalej. Ale ja deti nemám... áno, hovorím si, tým lepšie... ale ja som nič, okrem Edwarda, celý ten čas nemala. Nikdy ma neudrel. Radil mi. Stál pri mne, keď ma moja matka neustále kritizovala. Staral sa o mňa. Pracoval. Mám ho teraz opustiť? Odišť? Zabudnúť...

Edgar

Leonor... Ty snáď veriš tomu, čo vraví, že sa niečo chystá...

Leonor

Edward má pravdu. Ulice sú prázdne a sadlo na ne neznesiteľné dusno. Okná sú pozatvárané. Za nimi pichľavé pohľady... verím tomu. Žijem tu dlhšie než ty. Musíš odísť...

Edgar

Prečo nejdeš so mnou? Prečo mi neveríš?

Leonor

Ja už neviem, čomu by som mala veriť! Poézii? Zimomriavkám na šiji? Do kedy... do zajtra? Alebo do vtedy, kým nepríde ďalšia múza? Príťažlivejšia. Zaujímavejšia... inšpiratívnejšia. Do kedy si myslíš, že by som ňou pre teba bola?

Edgar

Chcel by som ti povedať, že navždy... ale neviem, čo chceš počuť ty.

Leonor

Navždy... Prečo by som mala odznova podstupovať to isté riziko... povedz mi, prečo to odo mňa žiadaš? Pre náhle vzplanutie, ktoré možno ani nebolo vzplanutím, ale len akýmsi učarovaním a očarením... prirodzenosťou, prostotou... slovami...

Edgar

Kde sa stratila tá bezhlavá, prudká a šialená Leonor?

Odchádza k oknu. Chrbtom k nej...

Leonor

V tvojej básni... zostane tam. Zamknutá na sedem zámkov. V dome naproti.

Edgar

Tak choď... utekaj za ním. Si rozhodnutá, či nie? Šťastná žena svojho úžasného manžela. Nestrácajte čas... madam a vrhnite sa mu do náručia... večer do perín, možno vás poctí svojou návštevou.

Leonor

Prečo mi to robíš ešte ťažším...

Edgar

Pretože tomu tak je... alebo sa mýlim?

Leonor

Myslíš si, že to je pre mňa ľahké? Vrátiť sa do domu, v ktorom sa miloval s inou ženou... vrátiť sa do jeho náručia, v ktorom ju utešoval... a rozlúčiť sa s človekom, čo mi daroval slová, aké ešte nikto predtým... nevidíš, že mi trhá vnútro, keď ti to všetko musím povedať... alebo skôr chcem...

Edgar

Naozaj sa chceš obetovať? Dať druhú šancu mužovi, ktorý ťa sklamal? Prečo... z ľútosti? Len a len z ľútosti. Ak si myslíš, že sa to všetko tvojím rozhodnutím zmení, tak sa iba klameš. Znovu márne presviedčaš, Leonor... druhá šanca je len obyčajná fráza a ty to vieš. Vieš to lepšie než ja. Tváriš sa, že to robíš kvôli nemu... nie. Nie, Leonor... ty to chceš urobiť kvôli sebe. Nemyslíš na nikoho iného, len na svoj pocit zadosťučinenia a spásy roky mŕtveho vzťahu... nemyslíš ani na Edwarda, ani na mňa... Potrebuješ to urobiť iba kvôli sebe...

Leonor mlčí. Edgar hľadá von oknom.

Keď si sem po prvý krát vošla, zatúžil som po tom, aby si viac nevstala a aby si sa mi nestratila. Nevieť odkiaľ sa tá túžba odrazu vo mne vzala, ale celého ma obsiahla. Stúpila mi do hlavy, ako ten najlahodnejší alkohol, či omamná droga... hľadal som ťa neustále v oknách vášho domu, na ulici. Ty si sa však vracala. A čím viac si sa vracala a odchádzala, tým viac si mi začala chýbať. Nedokázal som sa brániť... zamiloval som sa, Leonor. Neskutočne? Nevieť, čo by som dal zato, keby si chcela aby som ťa uniesol, odišiel s tebou niekam ďaleko... a smel ťa zasypávať nežnosťou, slovíčkami, kvetmi... keby som sa smel o teba báť a žiarliť na každého muža, ktorý by sa za tebou len pootočil... keby som sa smel o teba starať a nezabudnúť na nič, čo ti spôsobovalo radosť, či zimomriavky...

Leonor

Matka mi raz povedala, že ženy, keď chcú podviesť svojich manželov, tak to nikdy neurobia len tak... jednoducho sa zamilujú. Ja som nikoho nechcela podvádzať. Nechcela som ani ublížiť... najmä nie Edwardovi. Nechcela som sa ani zamilovať. Naozaj som bojovala ako som len vedela, ale márne. Prehrala som svoj boj už vtedy, keď som si prečítala tvoju báseň a rozhodla sa, že ťa nájdem... vtedy som si ťa predstavovala. Zamilovala som sa. Tak prudko, bezhlavo a šialene... potichu a zákerne... ani som si to neuvedomila a stála som pred tebou nahá, s rukami ovisnutými od vyblednutých citov... oblečená len do slov... nechcem ti ublížiť.

Edgar

Ani ja ťa nechcem zraniť... nikdy by som si to neodpustil.

Básnik sa jemne dotkne jej vlasov, hľadá ju po tvári, krku, šiji... ona mu v dotykoch nebráni a ešte jemnejšie vracia späť... obaja sa dotýkajú pier toho druhého... čím dlhšie tým vášnivejšie... Leonor pozrie von oknom... odťahuje sa od básnika...

Leonor

Vonku leje ako z krhly. Ulice sú prázdne a sadlo si na ne zvláštne dusno. Musíme opustiť toto mesto, Edgar... ihneď.

Edgar

Kam pôjdeme...

Leonor

Ďaleko. Veľmi ďaleko.

Odchádza od básnika...

Stretneme sa za domom o deviatej. Buď presný. Budem čakať...

Edgar

Leonor, počkaj... si celá premočená a vonku je už chladno.

Oblieka jej svoj dlhý čierny plášť, cez hlavu jej prehadzuje kapucňu...

Prídem načas...

Za Leonorou sa zatvárajú dvere. Počúť jej kroky. Ide cez chodbu, dolu schodmi... otvára dvere, ktoré vedú von z hostinca... dvere silne buchnú... Edgar stojí pri okne. Pozoruje ju. Prechádza cez ulicu. Vonku prší. Ulica je úplne prázdna... Výstrel. Počúť hlasný výstrel.

Edgar

Leonor!!!

Básnik beží von. Ďalší výstrel a ešte jeden. Ticho.

Edgarov hlas z ulice pod oknom: Leonor!!!

Z postele vstáva nahá Klára. Prejde k oknu. Pozerá von. Potom sa otočí tvárou do izby...

Klára

Edgar... Edgar... No tak, Edgar, počuješ ma. Ja som Klára. Nespomínaš si? Lekárnikova Klára v tvojej hlave...

Desivo sa smeje... no po chvíli zväžnie. Jej tvár je meravá. Chladná. Temer ako tvár sochy.

Nikdy viac... povedala som ti... Nikdy viac.

Koniec.

© **Michal Ditte**